

FITXA TÈCNICA

Inici i fi: **al pont del Besòs fins que es construeixi la passarel·la a l'alçada del parc de les Aigües.**

Variants: **un cop s'hagi construït el pont del Ripoll a l'alçada del polígon de la Ferreria, es podrà accedir al barri de la Font Pudenta sense passar pel pont de la N-152.**

Modalitat: **a peu o amb bicicleta.**

Dificultat: **Llarg recorregut. Pels menys avesats a les llargues caminades es recomana seguir l'itinerari per etapes.**

Recorregut: **28,5 Km**

Desnivell: **250 m**

Durada: **8h 30min.**

ITINERARIS DE NATURA I CULTURALS

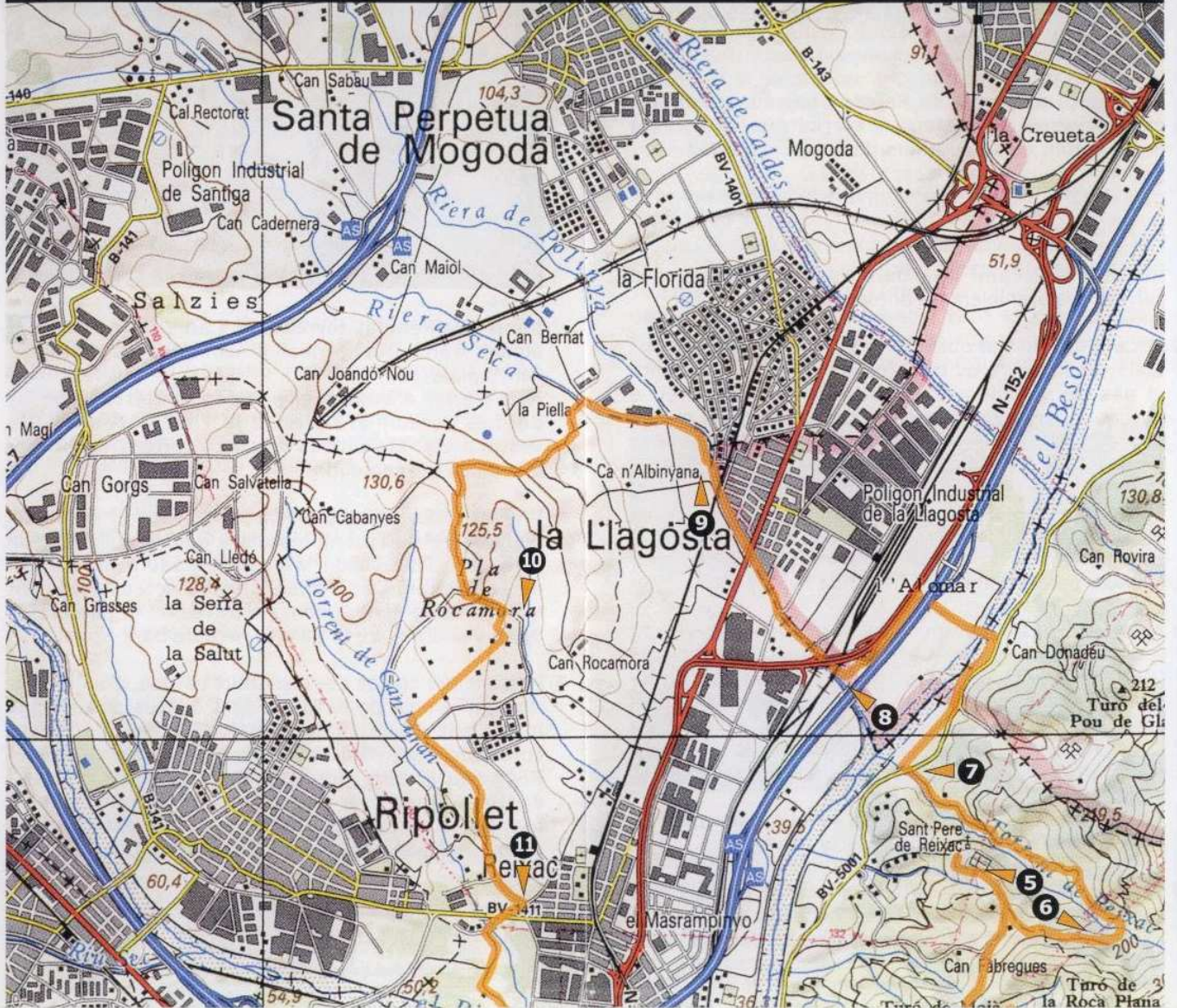
PER

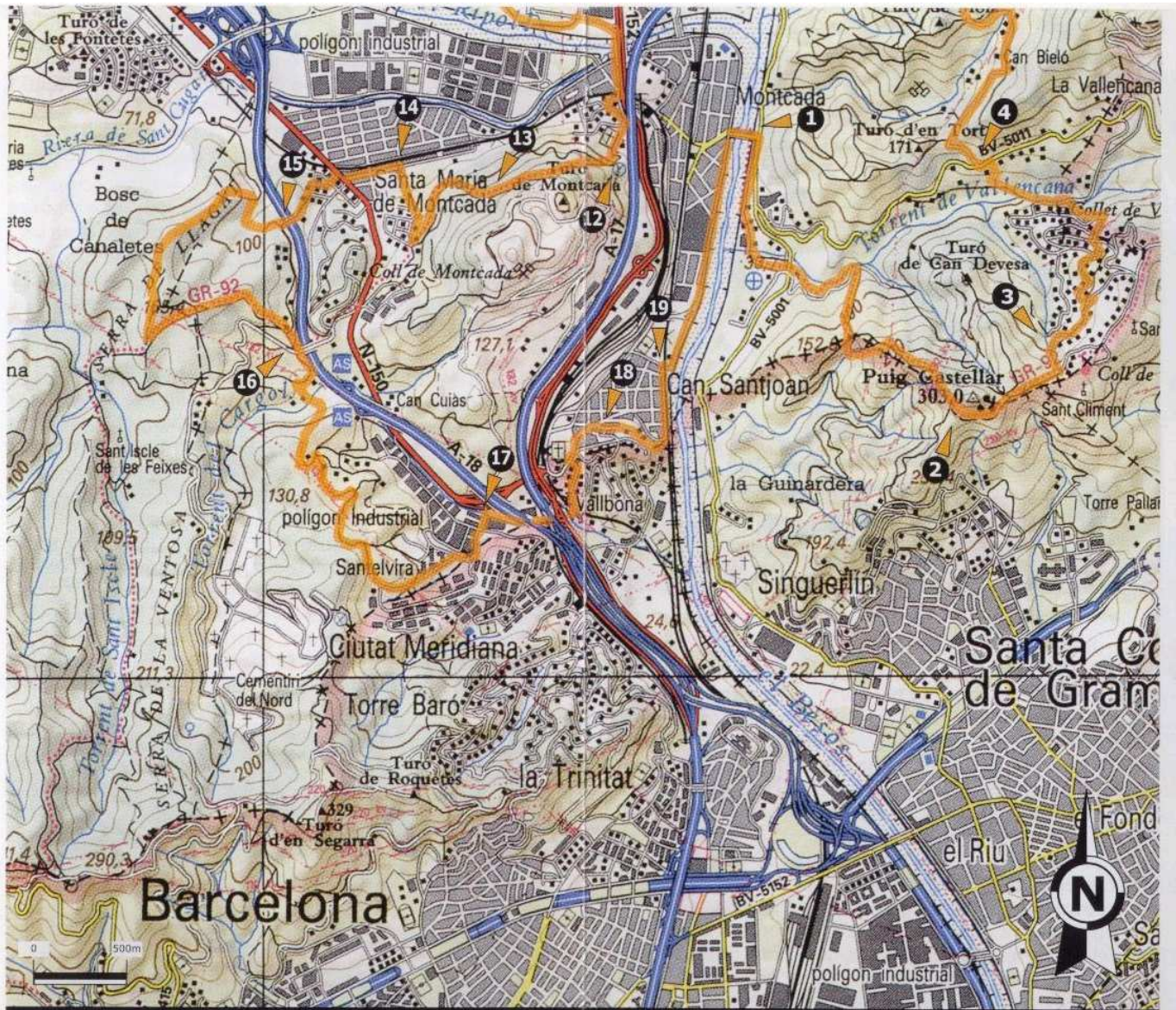
*Montcada
i Reixac*

Volta al terme municipal

Esquema del recorregut

El trajecte descrit està senyalitzat amb punts de pintura de color groc.

Els topònims Montcada i Reixac

Segons Joan Coromines per trobar l'origen del topònim de Montcada cal remuntar-se molts anys enrera, quan encara no existia el poble ni el castell de la família Montcada. El nom originari seria Montecatano, muntanya de càdec. Es creu que per aquell temps aquest arbust podia haver estat cobrint el Turó. Hi ha dues explicacions a l'origen del topònim de Reixac. Joan Coromines diu que ve de l'occità Raissaic i F. de B. Moll diu que ve de Ressiacus, derivat del cognom llatí Rossius.

- 1 Des del pont del Besòs, el primer tram de l'itinerari discorre pel marge esquerre del riu, direcció a la depuradora d'aigües residuals. Quan arribeu a l'alçada de can Rei preneu el camí perpendicular al riu i creueu la carretera BV-5001.

VARIANT: Està projectada la construcció d'una passarel·la que unirà els dos marges del Besòs a l'alçada de la depuradora i del parc de les Aigües. Quan es finalitzi l'obra, es recomana començar i acabar l'itinerari en aquest parc.

Agafeu la pista que passa tocant les parets de la Torre dels Frares i que resta tancada al pas de vehicles per una cadena. Avanceu mig quilòmetre i trobareu un sender que continua per la dreta, cap al sud. Us adonareu que dues línies, vermelles i blanques, van marcant el caminet. Es tracta del GR-92 que us pujarà al Puig-Castellar.

El bosc de Vallensana

A la vall del Vallensana s'estén una important massa forestal. Es pot diferenciar el pi blanc, l'alzina i el roure com a arbres destacats. Al sotabosc trobeu mates de romaní.

- 2 Tot carenejant us enfileu fins al Puig-Castellar i descendiu fins al coll de les Ermites. Des d'aquest punt baixeu per un caminet sinuós i amb molta herba que discorre pel torrent de la Font d'en Gatell.
- 3 Agafeu el carrer que travessa tota la urbanització de la Vallensana. Quan arribeu al final heu de pujar un tram d'uns 25 metres per prendre el trencall de l'esquerra, direcció nord. Seguiu recta per aquest carrer fins on comença una pista sense asfaltar. Llavors torneu a girar a l'esquerra. Al cap d'uns 50 metres de carrer heu de baixar pel camí que surt del

marge dret. Aquest us deixarà a la llera del Vallensana, la qual seguireu uns 400 metres torrent avall. Creueu-lo i aneu a buscar un camí que puja fins a la carretera BV-5011, entre can Masoliver i ca n'Oliver.

- 4 A uns 50 metres carretera avall i al seu marge dret, comença el camí de can Piqué, en direcció Sant Pere de Reixac. Seguiu la fletxa que us marca el rètol a peu de carretera i no deixeu el camí principal. Travessareu can Piqué, actual restaurant. Pel coll de Moia deixeu enrera la vall del torrent del Güell. Seguiu el camí fins arribar a l'església de Sant Pere de Reixac.
- 5 Des de l'església refeu uns 200 metres de camí i desvieu-vos cap a l'esquerra, cap a l'est. L'itinerari travessa el vessant nord del turó de Roca Plana, la suau pujada passa per un bosc ombrívol i espès.

El bosc de Reixac

Tot i les marques evidents que ha deixat el foc en aquesta zona de serra Marina, encara queda algun bosc d'alzines i roures com el que trobem en aquest tram. No és casualitat que estigui situat en una vessant nord, sempre més humida. Fixeu-vos que alguns arbres estan coberts d'heures.

Riera Seca

- 6 Seguint el camí, a mà dreta, trobareu la font dels Caçadors.

La Font dels Caçadors fou transformada per un grup d'aficionats a la caça que trobaren una deu d'aigua que brollava d'entre les pedres. Durant els mesos d'estiu, però, la font quedà seca.

Travesseu el torrent de Reixac i baixeu pel mateix camí principal. Trobareu un corriol que us baixarà fins a la font dels Avellaners de Reixac o de Dalt.

La font, envoltada d'avellaners, estava equipada amb una taula rodona feta de llosa amb peus i seients de pedra. Tot fou destruït al 1936 amb un cartrix de dinamita.

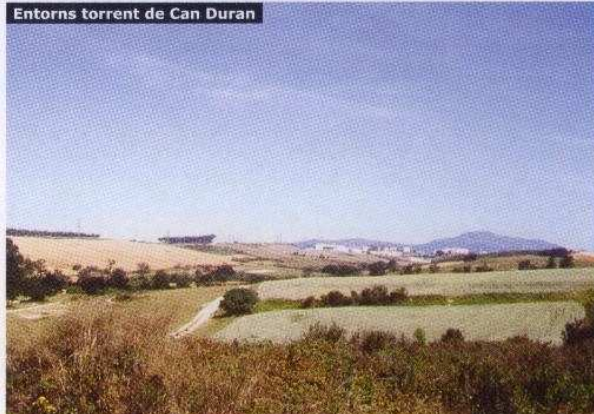
Repreneu el camí que baixa suaument fins a la carretera, paral·lelament al torrent.

- 7 El camí us porta al quilòmetre 9,7 de la carretera BV-5001, abans però us trobareu una cadena que limita el pas de vehicles. Creueu la carretera i aneu a buscar el camí que transcorre per damunt del marge esquerre del riu Besòs. Empreneu la marxa aigües amunt fins trobar una passarel·la dins la llera, traspasseu-la. Seguiu el camí que surt de la llera, puja el marge, passa per una zona d'horta i creua l'A-17 per un pas subterrani. Just al sortir del túnel el camí fa un gir a l'esquerra, direcció sud-oest per avançar paral·lelament al traçat de l'autopista.
- 8 Abans de passar damunt la riera Seca, agafeu la carretera que a la vostra dreta segueix aquest curs fluvial, cap al municipi de la Llagosta. Abans d'arribar-hi haureu superat, subterràniament tres vies de comunicació per aquest ordre: la línia de ferrocarrils de Cervere per Granollers, la carretera nacional 152 i la línia de ferrocarrils de Barcelona a Puigcerdà. Avanceu recte pel carrer de la Llagosta que va paral·lel a la riera Seca, fins que la travessa.
- 9 Escolliu el camí que surt a la vostra dreta i que segueix la riera Seca fins a can Roca. En aquest punt agafeu el trencall a l'esquerra, passeu pel costat de la masia i aneu pujant suaument pel camí de can Cabanes fins arribar al camí principal. El recorregut continua cap a la dreta, direcció ponent i va pujant

fins arribar a un turonet, el qual careneja en direcció sud, passant molt aprop d'una granja.

Per arribar al torrent de Rocamora, que us queda a la vostra esquerra, avanceu uns 300m des de la granja i desvieu-vos lleugerament a la dreta, arran dels camps, fins a trobar un caminet que tomba a l'esquerra i que us hi baixa.

Entorns torrent de Can Duran

- 10 A partir d'aquí entreu a l'antiga zona militar. Sense creuar el torrent agafeu la pista asfaltada que creua diagonalment la zona i que porta al torrent de Can Duran. Podreu observar-hi arbres de grans dimensions com plàtans, acàcies i pins. Una cinquantena de metres abans d'arribar al torrent de can Duran desvieu-vos a la vostra esquerra, deixant a la dreta una rotllana de grans plàtans. Seguiu el camí més marcat i recte.
- 11 El recorregut passa pel costat de l'explotació d'argiles de la finca Mas Oliver. És recomanable aturar-vos'hi per observar la llacuna que els terrenys rebaixats han fet aparèixer. La vegetació de ribera que s'hi ha instal·lat la dota d'un especial interès natural i paisatgístic. És l'anomenada llacuna de Mas Duran. Des del parc de Guru-Gú heu de creuar la carretera BV-1411 i reprendreu el camí que discorre

Argiles finca Mas Oliver

paral·lelament al torrent de Can Duran, excepte alguns trams, fins arribar al camí que us portarà a can Tapioles.

Heu d'anar a buscar el pont de la N-152, que us permet accedir al barri de la Font Pudenta, a la vostra dreta. Enfileu-vos pels seus carrers fins arribar a la plaça del cementiri.

VARIANT: Es construirà un pont sobre el riu Ripoll que unirà el seu marge esquerre amb el polígon de la Ferreria a l'alçada de la desembocadura del torrent de Can Duran. Des d'aquí es podrà accedir fàcilment al barri de la Font Pudenta a través de la passarel·la per a vianants que hi ha a la riera de Sant Cugat.

- Passant pel costat del cementiri us heu d'enfilar per un camí ample de forta pendent que us portarà fins al dipòsit d'aigua municipal. Darrera d'aquesta construcció podeu disfrutar de l'ombra d'una pineda. Repreneu el camí que segueix pujant uns metres i continueu per una pista marcada per unes línies blanques i vermelles, el GR-92. Aquest camí us permetrà travessar el vessant nord del Turó.

L'escut de Montcada

Conta la llegenda que va ser al pla de Matabous, entre el Turó i Cerdenyola, on un cavaller va vèncer al brau gegantàs moro. Aquest capitanejava als moros instal·lats al Vallès i era temut per tothom. El cavaller va poder aturar el cop de la massa del gegant amb l'escut, on quedaren marcats els senyals dels vuit claus de la porra. Per commemorar aquella gesta es va fer construir un castell dalt del veí turó de Montcada, en va prendre el nom i adoptà per distintiu l'escut abonyegat, que encara ara identifica a la vila de Montcada i Reixac.

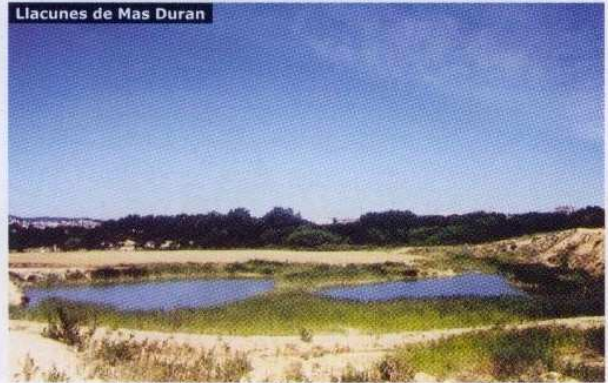
- Feu camí fins arribar a la Font de Mitja Costa situada en un espai obert a mig camí de pujada al Turó. Des d'aquí preneu el camí de baixada al barri de Terra Nostra. Tot dibuixant una ziga-zaga la pista us portarà a l'esplanada de ca n'Oller.

El bosc del Turó de Montcada

Tot i la sobreexplotació a què ha estat sotmès el Turó de Montcada aquests darrers anys, al seu vessant occidental encara resta una important massa forestal. Es tracta d'un bosc mixte de pi blanc alt amb sotabosc d'alzines.

- Aneu a buscar el carrer Antoni Pujades que limita l'esplanada per la seva part inferior, el recorregut continua direcció Collserola. Seguiu pel carrer del Montsant i travesseu la carretera N-152. Per traspasar l'A-18 heu d'agafar el carrer Conreria des del local anomenat "El Casino" i pujar unes escales.
- A l'altra banda de l'autopista escolliu un corriol a mà dreta, direcció ponent que més endavant talla un petit torrent que només porta aigua quan plou. Passats uns 50 metres després gireu a l'esquerra i aneu pujant suaument gairabé un quilòmetre. Observeu la presència d'alguns roures enmig de l'espessa vegetació del bosc que us envolta.

Llacunes de Mas Duran

Els boscos de Collserola

Dins els límits del parc de Collserola s'estenen unes 6.500 hectàrees de paisatge forestal, per aquest motiu se'l pot considerar el pulmó essencial dels centres urbans que l'envolten. Hi domina la pineda de pi blanc, però a les seves zones obagues es troba importants testimonis d'alzinar amb roure als llocs més humits.

Més endavant el bosc s'aclareix i el caminet és més planer. Aneu a trobar el camí de can Catà, que reconeixereu per l'indicador de Collserola. Tot carenejant en direcció Montcada el camí arriba a una cadena, a pocs metres de la carretera del cementiri.

- 16 L'haureu de recórrer uns metres direcció Montcada i creuar-la, per anar a trobar el camí als horts. Baixeu per superar el torrent del Cargol. Més endavant el camí s'enfila per la carena i la segueix fins arribar al corriol que baixa al barri de Can Cuiàs. El carrer dels Fusters us permetrà accedir directament a l'entrada del polígon industrial des de la N-150.

Montcada i Reixac: situació estratègica

El pas natural que el riu Besòs ha obert a través de la Serralada Litoral ha facilitat l'intercanvi comercial entre la ciutat comtal i la plana vallesana. La proliferació de les vies de comunicació en aquestes últimes dècades ha canviat l'estructura física del municipi, fragmentant-lo i creant tota una sèrie de nuclis dispersos.

Actualment al terme municipal de Montcada i Reixac trobem les següents vies de comunicació: les autopistes A-17 en direcció a França i l'A-18 a Terrassa, les dues carreteres nacionals N-150 a Terrassa i la N-152 a Puigcerdà, les tres carreteres comarcals BV-5001 a la Roca del Vallès, la BV-5011 a Badalona i la BV-1411 a Ripolllet i les tres línies de ferrocarrils a Lleida, a Puigcerdà i a Port-Bou.

- 17 Uns 25 metres abans de la carretera heu de prendre una pista a mà dreta, direcció nord-est, que us permetrà passar per sota de l'A-18, l'A-17, la línia de tren i la N-152. Ja dins el terme municipal de Barcelona, Ciutat Meridiana, es travessa una altra línia de tren. Aquest mateix carrer us permetrà accedir al barri de Can Sant Joan, ja dins el terme municipal de Montcada.
- 18 Agafeu el carrer Diagonal que travessa el vessant nord del turó del barri de Can Sant Joan. Al final del carrer hi ha una pineda des d'on podeu gaudir d'una bonica panoràmica sobre el Besòs.

Can Sant Joan

Sembla ser que l'origen del nom d'aquest barri prové d'una musia que quedà soterrada quan es va fer l'esplanada de l'estació. També es té constància de la presència d'un molí situat a l'actual mercat, el qual s'alimentava de l'aigua del Ripoll mitjançant un rec. A partir dels anys 20 les vinyes que ocupaven la barriada començaren a ser edificades pels treballadors de l'Asland i la RENFE. La degradació del barri es produí als anys 60, quan es construïren blocs de pisos. Fins llavors havia estat un barri molt lligat a l'aigua: el Reixegó, la casa de les Aigües, la Mina, la Sequia Comtal (on, a l'estar descoberta, es feien curses de natació), etc.

Unes escales us permetran baixar al passatge Reixegó. Continueu l'itinerari direcció Montcada pel carrer paral·lel a la línia de tren fins al pas subterrani.

- 19 Sortint del petit túnel gireu a l'esquerra pel carrer que us porta al parc de les Aigües. Per tancar el recorregut, l'avinguda de la Ribera us permet arribar directament al centre urbà.

El patrimoni natural

A Montcada resten importants masses boscoses que aporten alguna cosa més que color verd en aquesta zona tan densament poblada. El seu interès ve donat per la biodiversitat que acull, per l'aport d'oxigen, per la retenció de partícules contaminants en suspensió, per la conservació de sòls, etc. L'accessibilitat d'aquests boscos i l'especulació urbana posa en perill la seva conservació.

Barri Can Sant Joan

